

hető, habozó része bizalmasan tekintsen a magyar demokrácia és annak szervei iránt, akkor mindent meg kell tennünk, hogy őket átmeneti franciaországi tartózkodásuk idején is a további erkölcsi és anyagi zülléstől megóvjuk. Éppen ezért helyesnek tartom azt, hogy a franciaországi Magyar Demokratikus Egyesület munkaközvetítő irodát nyitott a Magyar Házban azzal a céllal, hogy a munkát kereső volt hadifoglyokat és deportáltakat munkához juttassa, és az arra szoruló és a támogatást megérdemlő egyes személyeket esetleg segélyezze is.

Véleményem szerint azonban ez az iroda, amely a követség felügyelete alatt működik, hivatásának nem tehet eleget, ha megfelelő pénzügyi támogatást neki nyújtani nem tudunk. Tudomásom szerint az új költségvetési keret lehetővé teszi, hogy a külföldi magyarok támogatására szánt összegből Párizsba is jusson el megfelelő rész. Erre való tekintettel javasolnám, hogy a Magyar Demokratikus Egyesület párizsi munkaközvetítő irodáját havi 40 000 frank szubvencióval támogassuk, amely szubvencióból egy munkaközvetítő, egy gépiprózó fizetése és a legszükségesebb dologi kiadások fedezhetők.

A munkaközvetítő iroda eredményes működéséhez azonban az is kell, hogy megfelelő segélyalap felett rendelkezünk, amelyből a követség és az iroda egyetértésben időnként segélyezné az arra rászorulókat. Főképp éjjeli menedékhelyen való elhelyezőről és étkeztetésről, esetleg útisegélyről lehetne szó.

Tisztelettel javaslom ezért, hogy a Külügyminiszter Úr a megfelelő havi segélyalapot a követségen létesíteni szíveskedjék. Véleményem szerint ennek az összegnek havonta legalább 20–25 000 fr-ra kellene rúgnia. Ebből az összegből természetesen nemcsak az új emigráció nélkülöző tagjait segélyeznék, hanem a régi demokratikus emigráció azon tagjait is, akik önhibájuk folytán,¹ munkanélküliség vagy betegség folytán súlyos helyzetbe kerültek.

Ez a karitatív és szociális tevékenység természetesen csak azon magyarok felé irányulna, akik a magyar demokratikus szempontokból nyereséget jelentenének. A háborús bűnösöknek és a hivatalos ellenforradalmároknak az a csoportja, amely ma Franciaországban él, továbbra sem kapna támogatást a követségtől vagy a demokratikus szervektől. Mint már 154/pol és 124/pol szám alatt Miniszter Úrnak jelentettem, a háborús bűnösök és a németekkel önként együttműködők listájának átadása nélkül a francia hatóságoknál sem tudunk lépéseket tenni abban az irányban, hogy a francia hatóságok ezeknek az elemeknek a Franciaországba való özönlését és itt maradását megakadályozzák.

Tekintettel arra, hogy a politikai helyzet Franciaországban néhány hónapon belül ismét lényegesen jobbra tolódhat és hogy ezzel kapcsolatban a kelet-európai fasiszta emigránsok tevékenysége és szervezkedése ismét erősen fokozódhat, kérek a jelentésben foglaltak ügyében Miniszter Úrtól sürgős intézkedést.²

MOL XIX-J-30-a 22. doboz (fogalmazvány)

¹ Az eredetiben így. Nyilván elírás – önhibájukon kívül helyett.

² Válaszul a miniszter megbízásából Sebestyén Pál követ 1948. január 20-án közölte Károlyival, hogy az FMDE munkaközvetítője részére a követségen keresztül havi 40 000 frankot utal ki, melynek felhasználásáról időnként jelentést kér. (MOL XIX-J-30-a)

402. KÁROLYI MIHÁLY MOLNÁR ERIKHEZ

(Párizs, 1947. december 18.)

Fenti számú rendeletre való hivatkozással csatoltan pótlólag felterjesztem Mandorff Gyula konzuli igazgatási s. felügyelő 9/Biz. – 1947 számú jelentését.¹

¹ Mandorff, aki az egykori lisszaboni magyar követség felszámolásával volt megbízva, azt jelenti, hogy Wodianer Andor, aki az utolsó lisszaboni magyar követ volt - 1939-től 1944. május 31-ig -, feleségül vett egy gazdag argentinai nőt, és vele szeptember 12-én Argentínába utazott, de vissza fog térni Portugáliába, ahol Lisszabon mellett vidéki háza van. Mint ismeretes, nagyrészt Wodianer biztosította 1949-ben Horthy utolsó menedékét a portugáliai Estorilban. Magyarország és Portugália között hosszú ideig nem létesült újra diplomáciai kapcsolat.

403. KÁROLYI MIHÁLY MOLNÁR ERIKHEZ

(Párizs, 1947. december 19.)

Haraszi Emil c. egy. rk. tanár, aki a párizsi magyar követség részére f. év szeptemberéig kulturális munkákat végzett, azzal a kéréssel fordult hozzám, hozzam Miniszter Úr tudomására az alábbiakat:

A párizsi magyar követség újra felállítása alkalmával Nemestóthy volt ügyvivő őt - a külügyminisztérium kulturális osztályának rendelete alapján - már 1946 januárjában megbízta a békekonferencia tartama alatt rendezendő magyar kulturális manifesztációk előkészítésével. Ezen megbízatás alapján dolgozta ki Haraszi a Berlioz-centenárium ünnepségeket, valamint a „Trois Siècles de luttés pour la Liberté Hongroise”¹-kiállítás első tervezetét. Fizetést viszont csupán 1946 júniusától kezdve kapott annak ellenére, hogy már hivatalos megbízatása előtt, 1945 szeptemberétől kezdve, magánszorgalomból magyar kulturális munkát végzett Párizsban. Kéri tehát, hogy ezen elmaradt időre a neki kijáró díjazást megkaphassa.

Tisztelettel kérem Miniszter Urat, hogy engem Haraszi tanár kérelmére vonatkozólag elfoglalt álláspontjáról mielőbb tájékoztatni szíveskedjék.

MOL XIX-J-30-a 22. doboz (egykorú másolat)

¹ „Három évszázad harcai a magyar szabadságért” (francia).

404. KÁROLYI MIHÁLY MOLNÁR ERIKHEZ

(Párizs, 1947. december 19.)

Tárgy: Szovjet-francia viszony

Fent hivatkozott jelentésemben¹ beszámoltam azon egyre súlyosbodó incidensekről, amelyek Szovjet-Oroszország és Franciaország viszonyát az utóbbi hetek folyamán oly rendkívüli mértékben megrontották. A francia kormány szovjetellenes intézkedései által provokált diplomáciai és politikai krízis a két ország közt eddigi csúcspontját akkor érte el, amidőn egyrészt a szovjet kormány mondta fel retorzióképp a megkötés előtt álló francia-orosz kereskedelmi megállapodást, másrészt pedig amidőn a francia kormány az ezen közlést tartalmazó orosz jegyzék átvételét visszautasította.

Fentiekkel kapcsolatban megbízható forrásból származó bizalmas értesülesem szerint a francia kormányt ezen utóbbi, a diplomáciai életben elég szokatlan lépés megtételére a szóbanforgó szovjet jegyzék két kitétele készítette. Az egyik a szovjet-orosz kormány célzása volt arra, hogy a francia magatartás egyik oka „a francia közvélemény félrevezetése a franciaországi belpolitikai helyzetet illetően”, a másik pedig, amely szerint a szovjet kormány figyelmezteti a francia kormányt arra, hogy eljárásának következményeiért a felelősséget a francia kormányra hárítja.